

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibus Moribusque Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. IV. Quinque res considerandæ in amore Dei erga hominem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46817)

nylius ponit circulum in visione beatifica Angelorum : nam ab essentia diuina, quæ est ipsum pulchrum & bonum, descendit in mentem Angelicam lumen gloriæ; ex mente & lumine gloriæ statim oritur visio beata, quæ immediatè reflectitur in pulchrum & bonum, tamquam in suum obiectum & principium.

*Explicatur
exemplo so-
lis.*

Secundò, Est circulus in amore diuino vt se extendit ad creaturas : nam ex bono & pulchro descendit ad res creatas, easque suo attractu accendens, conuertit & reducit secum in idem pulchrum & bonum. Huius illustre exemplum est in sole. Sol enim in rebus corporeis est summum pulchrum & bonum. Vnde rectè quodam loco D. Gregorius Nazianzenus: *Ἄπειρον ἐν τῷ αἰθέρι τοῦ ἡλίου, ἕτερον ἐν τοῖς σενσιβίλοις θεοῦ. Sicut in rebus sensibilibus est sol, ita in intelligibilibus Deus.* Ex sole descendit calor ad res inferiores, descendit autem per lucem; & prius res illustrantur quàm calorem concipiant; calore concepto fiunt spirituales, leues, & sursum in cælum vehuntur. Sol est symbolum Dei, lux sapientiæ, calor amoris; res terrenæ, animarum & spirituum. A Deo descendit amor per sapientiam. prius enim mens illustratur cognitione pulchritudinis & bonitatis diuinæ, deinde per cognitionem concipit amorem. amor conceptus efficit animam spiritalem, cælestem, eamque mox sursum trahit, & Deo coniungit, illique Soli æterno similem veluti quemdam parelium (qui solis est expressa imago) efficit.

CAPVT IV.

Quinque res consideranda in amore Dei erga hominem.

Vt melius intelligatur amoris diuini erga nos magnitudo, 17
quinque sunt consideranda. Priò, Maiestas amantis. Secundò, Qualitas eorum quos amat. Tertio, Bona quæ illis partim confert, partim offert. Quarto, Modus quo amat. Quintò, Finis propter quem amat.

*Qualis qui
nos amat.*

Quod ad Primum attinet, qui nos amat, non est Princeps aliquis terrenus, nec Angelus, sed Deus ipse infinitus, immensus, æternus, infinitæ potentiæ, sapientiæ, sanctitatis, gloriæ, beatitudinis. Et hic amor non est recens conceptus, sed ab æterno præceptus. Insinuat hoc multis locis Scriptura diuina. Ieremia 31. *In charitate perpetua dilexi te, idè attraxi te.* Isaia 49. *Numquid obliuisci potest mater infantem suum, vt non misereatur filio uteri sui? Et si illa obli-*

ta fuerit, ego tamen non obliuiscar tui. Ecce in manibus meis descripsi te: muri tui coram oculis meis semper. Ioan. 3. Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret. ad Ephes. 1. Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem. & alibi. At quanta res est amari à tanta Maiestate? In aulis Principum plerique laborant, & operam in eo ponunt omnem, ut fauorem Principis assequantur: quo obtento gloriantur, beatos se putant, & vix se capiunt, idque tum quia talis fauor & beneuolentia per se magnam illis adfert dignitatem & existimationem apud homines, tum quia inde illis proueniunt honores, præfecturæ, & opes. Si fauor Principis terreni, mortalis, nobis similis, nostrisque miseris subiecti, tanti æstimatur; quanti censeri debet fauor diuinus? Certè infinite pluris; cum Maie- stas Dei sit infinite maior; & dignitas ac opulentia quam confert, infinitis partibus melior & optabilior: nimirum quantum præ- stant caelestia terrenis, diuina humanis, sempiterna caducis & mo- mentaneis.

- 18 Secundo, Spectanda conditio eorum quos amat. Hi sunt, si na- Quales quos
amat.
turam spectes, infimi inter creaturas rationales (sicut enim materia prima est infima inter res corporeas, ita anima inter res spiritales.) Si qualitatem, peccatores, inimici, superbi, ingrati, carnales, caele- stium incurij, terrenis affixi, inepti ad omne bonum, prouisi ad omne malum. Res planè admirabilis, tam vilem & ingratam crea- turam tantoperè à suo Creatore, atque adedè etiam præ Angelis dilectam. Sicuti si potentissimus Monarcha Æthiopica aliquot ma- gna principia, infimis solum obsequiis idonea, sæpius triremes & mor- tem commerita, amaret præ patria nobilitate, adoptaret in filios, & omni studio niteretur euehere ad regni sui communionem; quis non miraretur? Supra naturam humanam tot sunt Angelorum or- dines, omnes sublimes, spirituales, illustres, omnes sapientia & chari- tate repleti, omnes in Deum semper intenti, ab omni contagione alieni, omnes caeli ciues naturales; & tamen his omnibus prætulit naturam humanam, rationalis naturæ terminum, terræ ciuem, brutorum sociam, peccatis inquinatam, ignorantia tenebris cir- cumfusam, & à rebus diuinis longissimè distitam: *Nesquam enim* Ad Heb. 2.
Angelos apprehendit, sed semen Abrahæ apprehendit. Meritò dixit Apostolus ad Rom. 5. *Commendat charitatem suam Deus in nobis, quoniam cum adhuc peccatores essemus, secundum tempus Christus pro nobis mortuus est, &c.* & Propheta Regius Psal. 8. *Quid est homo, quòd memor es eius? aut filius hominis, quoniam visitas eum?* Huius

in peccatores dilectionis pulcherrimum exemplum refert Dionysius Areopagita epist. 8. ad Demophilum Monachum.

*Qualia bona
conferat.*

Tertio, Spectanda bona quae nobis partim preparavit, partim de- 19
dit. Quorum primum est, Communicatio aeternae beatitudinis &
regni sui: ut hanc enim nobis daret, cetera omnia preparavit; hoc
bonum est infinitae aestimationis. Secundum est, Anima rationalis
& immortalis, capax tanti boni. Tertium est, Gratia caelestis, qua
possimus illam gloriam promereri. Quartum, Corpus idoneum
animae instrumentum, quinque sensibus instructum. Quintum, To-
ta mundi machina, cum omnibus opibus & bonis quae illam conti-
nentur. haec enim omnia condita propter hominem ut in mundo
viuat, rebusque omnibus ad Dei cultum & promerendam Diuini-
tatem iuuetur. Sextum, Angelica custodia: fecit enim Angelos
velut nostros paedagogos, custodes & directores ad salutem. & haec
omnia ante peccatum. Post peccatum, cum mereremur his omni-
bus priuari, addidit multo maiora: sed de his infra, cum de Miseri-
cordia. Quanta vero aestimationis sint haec singula bona, vel ex
eo patet, quod nemo integritatem sensuum vel membrorum, quae
tamen sunt ex minimis, vel aureis montibus commutare vellet.
Confer cum his quae mundus dare potest, videbis quam ea sint
parui momenti, quam tenuia, fluxa, fallacia: & tamen a plerisque
plus amatur quam Deus, plus studij & obsequij illi defertur quam
Deo. O vecordes animas!

*Modus dile-
ctionis*

Quarto, Considerandus modus huius dilectionis. Diligit enim 20
nos Deus, non solum ut Princeps subditos, ut dominus seruos;
sed ut pater filios. Vnde se patrem a nobis vocari iubet. Vult enim
nos facere heredes regni sui, & omnium bonorum suorum parti-
cipes. Deinde non vulgari modo, ut alij patres solent diligere filios
adoptiuos, sed prorsus inaudito & inestimabili; ita ut Filium
suum unigenitum aeternam Sapientiam, nostram naturam assu-
mere, & in ea verbo & exemplo nos instruere, pro nostris deli-
ctis satisfacere, & mortem perpeti voluerit. Vnde ipse Domi-
nus Ioan. 3. *Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum
daret; ut omnes qui credit in illum non pereat, sed habeat vitam eter-
nam. Sic, tam ardentem, tanta aestimatione, tanti nos fecit. Vide-
tur sane iste amor summus non solum intentione & ardore, sed
etiam aestimatione & pretio. Non enim Deus in creaturam vi-
detur plus dilectionis potuisse impendere, quam homini reipsa
impendit. Verum de hoc infra Lib. XI. qui de Misericordia.*

Quinto,

21 Quinto, Considerandus est finis huius dilectionis. Non enim sui commodi causa, sicut Principes sæpè diligunt, suos populos & famulos, aut dilexit, sed commodi nostri: nimirum, ut nos regni sui faceret participes, ut inexhaustum lucis & bonitatis suæ fontem in nos deriuaret. Nec obstat, quòd hoc totum referat ad gloriam suam: hoc enim ipsa rerum natura postulat. omnis enim creatura ex essentia sua est quid Dei, & ordinatur ad ipsius gloriam. Sicut enim finis, & ut ita dixerim, felicitas vasis figlini, aut alterius arte facti, est, seruire vsibus humanis; & si statum suum intelligeret, tunc se maximè felix indicaret, quando huic vsui maximè commodaret: ita finis hominis, & totius creaturæ rationalis est, seruire gloriæ Dei, ipsum cognoscendo, amando, laudando, colendo. Itaque quòd Deus totum bonum creaturæ ad gloriam suam referat, nullo modo impedit quin amor ipsius in nos sit sincerissima benevolentia & amor amicitia, velitque nobis bonum, ut nobis benè sit & optimè, absque intuitu sui commodi. Confirmatur, Quia etiam nos totam nostram beatitudinem intrinsecam referemus ad Dei gloriam, eamque pluri faciemus, plus amabimus, plus de ea gaudebimus, ut est bonum quoddam Dei, gloriam eius illustrans, & laudem eius celebrans, quàm ut est bonum nostrum maximis commodis & gaudiis nos afficiens. Id enim rectus ordo postulat, cum creatura nulla sibi sit vltimus finis, sed solus Deus. Itaque non in se vltimò, sed in Deo quiescere debet eius appetitus. Deinde, quia nos magis felices, & beatos censebimus bonis Dei, quàm bonis nobis intrinsecis: amor enim vniet nos cum Deo, & vnum cum eo spiritum efficiet. Vnde nihil magnopere æstimabimus aut amadimus, nisi quatenus est bonum Dei, in eiusque cedit gloriam, quasi alia ratione non magnopere ad nos pertineat.

CAPVT V.

Recollectio precatoria, de Benignitate diuina.

22 **Q**UAM suaui & benignus est, Domine, in omnem creaturam spiritus tuus! Tu enim cum nullius indigeres, tibi ipse sufficientissimus, omnia ex nihilo condidisti, ut singulis, pro captu cuiusque, bonitatis tuæ dulcedinem, & pulchritudinis tuæ specimen impertires. Non commodi aut utilitatis tuæ causa ea

P 2 fecisti,